

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svmmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae Vsvm post
volumina Iuris Canonici, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvn Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Matrim. Impedimenta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

fidei, Sacri Hymni, & Psalmi, ac Sanctorum vitæ, diebusque festiuis nihil aliud eos docere possint, quam in rebus ad religionem, & bonos mores pertinent. eosque in illis instruere, & hortari, & cogere in quantum possunt teneantur, vt nedum ad Missas, sed etiam ad vespers, diuinaque officia audienda, ad ecclesias accedant, & similiter ad prædicationes, & sermones audiendos impellant, nihilque contra bonos mores, aut quod ad impietatem inducat eis legere possint.

Sciendum est insuper qualiter Pij V. constitutione cauetur quod Ordinarij constituant loca in quibus pueri Doctrina Christiana erudiantur cum facultate erigendi Confraternitates, & indulgentia pro confratribus pueros docentibus fol. 1163. incip. Ex debito, & per Gregor. XIII. facta etiam fuit ampliatio indulgentiarum a Pio V. societatibus ad pueros, & rudes in bonis operibus, & doctrina Christiana erudiendos deputatis concessarum, vt in eius constitutione incipien. Vniuersis. fol. 1204. in Bullar. & faciunt disposita per Concil. Tridentinum Sessione 24. de ref. cap. 4. & Sess. 23. de ref. cap. 18.

MATRIMONII IMPEDIMENTA.

PRÆTER Summissas sciendum est, quod duodecim illa impedimenta matrimonij per eos adnotata in verbo Matrimonium, remanent incorrecta præter tria sequentia, quæ per Conc. Trid. restringuntur, & circa impedimentum ex cognatione spiritali proueniens ultra disposita in titul. de cognat. spirit. in 6. & per Conc. Trid. sess. 24. de refor. matrim. cap. 2. adest Pij V. declaratio præfati decreti Conc. Trid. de cognatione spiritali in maritum, vel vxorem suscipientis, & Baptizatum, Baptizatique patrem, & matrem, & quascunque alias personas tam ex parte suscipientis, quam Baptizantis, & Baptizati, publicata Romæ die 19. Decem. 1566. fol. 957. in Bullar. incip. Cum illius vicem, & infra. Sane licet ex eo, quod in Conc. Trid. decretum fuerit cognationem spiritualem inter eos tantum contrahi, qui suscipiunt, Baptizatum de Baptismo, ac Baptizatum ipsum, & illius patrem, & matrem, nec non Baptizantem, & Baptizatum, Baptizatique patrem, & matrem, in reliquis personis, quæ per antiquos canones occasione cognationis huiusmodi contrahere prohibebantur, omne impedimentum sublatum esse videatur; adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an saltem impedimentum cognationis spiritalis huiusmodi inter maritum, vel vxorem suscipientis, & Baptizatum, nec non inter maritum, vel vxorem suscipientis, & patrem, ac matrem Baptizati vigeat, propterea quod prohibitum de vno coniuge, de altero etiam prohibitum, esse videatur. Nos piarum mentium quieti, & Matrimoniorum fauori (quantum ex alto nobis permittitur) consulere volentes, a præcis verbis Concilij minime discedendum in præmissis esse censuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis huiusmodi subelle decernimus, & declaramus, quo minus interdictos maritum, vel vxorem suscipientis, & Baptizatum, Baptizatique patrem, & matrem, & quascunque alias personas tam ex parte suscipientis, quam Baptizantis, & Baptizati, in dicto Concilio nominatim non expressas, Matrimonium licite, & libere contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari &c.

Quantum ad impedimentum publicæ honestatis attinet ultra disposita in cap. sponsam. de sponsal. & in cap. vnic. eod. titul. lib. 6. cum alijs concord. attenditur hodie

*Cognit
tit. de co
gna spi.*

hodie decretum Sacri Concil. Trid. sess. 24. de refor. matrim. cap. 3. quod fuit de claratum per Bullam Pij V. Romæ publicatam die 21. Iulij 1568. fol. 1018. in Bullar. incip. Ad Romanum spectat Pontificem, & infra. Sane ad aures nostras peruenit, multos esse, qui dubitant, an decretum Oecumenici Conc. Trid. sess. 24. de reform. matrim. c. 3. quo cauetur impedimentum publicæ honestatis, ubi sponsalia valida non fuerint, profus tolli, ubi vero valida fuerint, non excedere primum gradum, cum in vltiorib. gradibus non possit huiusmodi prohibitio seruari, de sponsalibus per verba (vt aiunt) de futuro tantum conceptis intelligatur, vel etiam matrimonia per verba de præsentibus contracta, non tamen consummata, quæ interdum sponsalia appellantur, comprehendat, ita vt etiã eo casu impedimentum inde proueniens sublatum fuerit. Nos itaque vt omnis difficultas, dubitatioq; tollatur, attendentes quod sponsaliorum appellatione, qua dictum Concilium vtitur, non nisi improprie matrimonium, verbis de præsentibus contractum continetur, quoq; agitur de correctione iuris veteris, quo casu secundum proprietatem verborum duntaxat procedendum est, præsertim cum longe maiorem rationem prohibitionis in matrimonio per verba de præsentibus contracta, quàm in sponsalibus de futuro vigere a nemine dubitetur, idcirco Motu proprio auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, & diffinimus decretum Concilij huiusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in sponsalibus de futuro duntaxat, non autem in matrimonio sic (vt præfertur) contracto, sed in eo durare adhuc impedimentum in omnib. illis casib. & gradib. quib. de iure veteri ante prædictum decretum Concilij introductum erat. Et ita ab omnibus iudicari debere, mandamus, atque statuimus. Non obstantibus, &c.

Circa impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens erat antea vsque ad quartum gradum, c. quædam. cum pluribus seq. 32. q. 7. & tot. tit. de eo qui cogn. consang. vxor suæ, sed per Concil. Trid. fuit restricta vsque ad secundum gradum, & per eundem Summum Pontificem facta fuit altera declaratio decreti Conc. Trid. sess. 24. c. 4. de refor. matrim. de impedimento affinitatis ex fornicatione proueniens publicata Romæ, die 19. Decembris 1566. fol. 954. in Bullar. incip. Ad Romanum Pontificem, & infra.

Sane postquam ex eo, quod Trid. Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod non solum Matrimonium contrahi prohibetur, sed etiam postea factum dirimitur, ad eos tantum restrinxit, qui primo secundo gradu coniunguntur, in vltioribus vero gradibus statuit Matrimonium postea factum non dirimi, a pluribus Christi fidelibus, vt accepimus, est dubitatum, an licet in vltioribus gradibus huiusmodi matrimonium contractum nõ dirimatur, adhuc tamen iuxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnes ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati, ac Matrimonij libertati, quatum cum Deo possumus, nullum hodie impedimentum remanere, quo minus in vltioribus gradibus huiusmodi libere, & licite Matrimonium contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari, &c.

Quæstio illa, quæ præteritis temporibus disputabatur, An scilicet spadones, quibus ambo testiculi abscissi sunt, ad matrimonium contrahendum habiles reputandi sint, vel ne, definita iam reperitur per quasdam literas sel. rec. Sixti V. in forma Breuis transmissas, vt infra.

Venerabili fratri Episcopo Nouarien. nostro, & Sedis Apostolicæ in Regnis Hispaniarum Nuncio. Sixtus Papa V.

Venera-

*Congr.
titul. de
frigi. &
& ma-
lesic. &
impotē.*

Venerabilis frater salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum frequenter in istis regionibus eunuchi quidam, & spadones, qui utroque teste carēt, & ideo certum, & manifestum est eos verum semen emittere non posse, quia impura carnis tēigine, atque immundis complexibus cum mulieribus se commiscēt, & huiusmodi forsan quendam similem semini, licet ad generationem, & ad matrimonii causam minime aptum effundunt, matrimonia cum mulieribus, præsertim hunc ipsum eorum defectum scientibus contrahere præsumant, idque sibi licere pertinaciter contendunt, & super hoc diuersæ lites, & controuersia ad tuum, & Ecclesiasticum forum deducantur, requisivit a nobis fraternitas tua, quid de huiusmodi connubiis sit statuendum. Nos igitur attendentes, quod secundum canonicas sanctiones, & naturæ rationem qui frigida nature sunt, & impotentes iidem minime apti ad contrahenda matrimonia reputantur, quodque prædicti eunuchi, aut spadones quas tanquam uxores habere non possunt, easdem habere, ut sorores nolunt, quia experientia docet tam ipsos, dum se potentes ad coeundum iaculantur quam mulieres, quæ eis nubunt, non ut caste uiuant, sed ut carnaliter inuicem coniungantur, praua, & libidinosa intentione, sub prætextu, & in figura matrimonii, turpes huiusmodi commixtiones affectare quæ cum peccati, & scandali occasionem præbeant, & in animarum damnationem tendant sunt ab Ecclesia Dei prorsus exterminanda. Et in super considerantes, quod ex spadonum huiusmodi, & eunuchorum coniugis nulla utilitas prouenit, sed potius tentationum illecebræ, incentiua libidinis oriuntur; Eidem fraternitati tuæ per presentes committimus, & mandamus, ut coniugia per dictos, & alios quoscunque eunuchos, & spadones utroque teste carentes, cum quibusuis mulieribus, defectu prædictum, siue ignorantibus, siue etiam scientibus contrahi prohibeas, eosque ad matrimonia quomodocunque contrahenda inhabiles auctoritate nostra declares, & tam locorum Ordinariis, ne huiusmodi coniunctiones de cetero fieri quoquomodo permittant, interdicas, quam eos etiam qui sic de facto matrimonium contraxerint, separari cures, & matrimonia ipsa sic de facto contracta nulla, irrita, & inualida esse decernas. Eos etiam, qui sic iam contraxerunt, si appareat illos, non ut caste simul uiuant contraxisse, sed actibus carnalibus, & libidinosis operam dare, simul in vno, & eodem lecto cum prædictis mulieribus dormire conuincantur, omnino similiter separari cures: Nos enim ita in præmissis, & non aliter per quoscunque Iudices & Cōmissarios, quacunque auctoritate, & dignitate fungentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate in quacunque causa & instantia iudicari, & diffiniri debere, & si secus super his a quocunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentatum forsan est hæctenus vel attentari in posterum contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus cuiusuis Ciuitatibus, Prouinciæ, aut Regni statutis, legibus municipalibus, aut consuetudinibus, quæ abusus potius, & corruptelæ censendæ sunt, etiam si ab immemorabili tempore obseruata dicantur, ceterisque contrariis quibuscunque. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 27. Iunii 1587. Pontificatus nostri anno tertio.

Harum literarum tenorem, prout iacent, refert Ioan. Gutier. lib. 1. can. q. c. 16. sub num. 18.

MATR I

MATRIMONIALES DISPENSATIONES.

IN contrahendis matrimonijs vel nulla omnino detur dispensatio, vel raro, idque ex causa, & gratis concedatur. In secundo gradu nunquam dispensetur, nisi inter magnos Principes, & ob publicam causam. Verba sunt Conc. Tridentini sess. 24. de reform. matrim. c. 5. in fine.

Hinc sciendum, quod causæ, quæ hodie in praxi versantur in Romana Curia, pro quibus dispensationes ad contrahenda matrimonia conceduntur, sunt infra scriptæ, videlicet.

Propter dotem.

- 1 Quod cum oratrix dotem habeat minus competentem iuxta status sui conditionem, cum qua virum sibi non consanguineum, vel affinem paræ conditionis, cui nubere possit inuenire queat, & dictus orator intendat illam cum dicta minus competente dote in vxorem ducere.

Pro muliere indotata.

- 2 Quod cum dicta oratrix indotata existat, & dictus orator illam si indotatam, in vxorem ducere, ac vsque ad quantitatem secundum oratricis qualitatem competentem ex integro dotare intendat.

Propter angustiam loci.

- 3 Quod cum dicta oratrix in dicto loco propter illius angustiam virum sibi non consanguineum, vel affinem, paræ conditionis, cui nubere possit, inuenire nequeat.

Propter angustiam locorum, quando Oratores sunt ex duobus locis orti.

- 4 Quod cum dicta oratrix in dictis locis, etiam de vno ad alium se transferent, propter illorum angustiam virum sibi & c. nequeat.

Clausula etsi extra.

- 5 Et si extra dictum locum, vel dicta loca nubere cogeret, dos quam ipsa habet, non esset competens neque sufficiens, vt cum ea virum, cui iuxta status sui conditionem nubere posset, inuenire valeret.

Propter inimicitias.

- 6 Quod eam inter dictorum Oratorum parætes, consanguineos, vel affines graues inimicitie ortæ iam sint, & ad præsens vigeant, aliunde tamen quam ex causa matrimonij inter Oratores contrahendi prouenientes, & ante illius tractatum exortæ, & certum sit, quod si Oratores prædicti inuicem matrimonialiter copularentur, inimicitie huiusmodi omnino componerentur. Pro illis igitur componendis, ac pro bono pacis Oratores prædicti cupiunt &c.

Propter